

1760.

*

1. Ackermannus, Joh. Siegfridus: De scripturae
personali. Programma, quo ordinarius senior
et reliqui doctores fac. jur. Lipsiensis ad me-
moriam Joh. Siegfridi Ackermanni celebra-
tam invitent.
2. Bauer, Joann. Godofredus: Programma, quo
summos in jure honores. . . Joanni Christiano
Schmiedlo, Johanni Theophilo Legero et Hen-
rico Godofredo Bauero . . . collatos indi-
ci.
3. Bauer, Henr. Godofredus: De emphyleutae jure,
vero dominio
4. Bauerus, Henricus Godofredus: De pignore
pupilli.
5. Bauerus, Henr. Godofredus: De aegritate
a justitia naturali diversa.
7. Bauerus, Henricus Godofredus: De matrimonio
consuetudine.

1760.

8. Fiedorici, Christoph Paul. Wilt : De jure melato-
rum. Programma, quo ad praefectioes meas invitatus 13
9. Mullerus, Augustus Fiedoricus : De libertate natu-
rali et imperii humani limitibus. Programma,
quo candidatos magistrerii . . . ad capendum
summos in philosophia honores invitatus.
10. Richter, Zacharias : De modo ac ratione,
articulorum 137 C.P. cum praxi seronica
concipiendi. Programma, quo praefectioes
activas indicat.
11. Segerus, Johannes Theophilus : Historia
juris Romani . . . de tutelis et curatio-
nibus.
12. Steger, Adrianus, Ord. Tetrum procancelarius :
De genuina introductione simultaneae
investiturae causa. Programma, quo sola
Lemnia Doctoralia . . . Georgii Stephani

Wiesandi . . . celebranda indicet.

13. Wiesand, Georg Hept: De origine et natura
legis Sabical.

10

4

1

9743

No: 771.
1760,5

AEQVITATEM
A IVSTITIA NATVRALI DIVERSAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

AVCTORITATE

P R A E S I D E

D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SVPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.

LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. VIII. OCTOBR. MDCCLX.

PVBlice DEFENDET

CHRISTOPHORVS HENRICVS BLVHER

SCHNEEBERG. MONTAN.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEIMIA

AEQVITATEM
A IVSTITIA NATVRALLI DIVERSAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

AVCTORITATE

P R A E S I D E

D. HENR. GODFREDO BAVERO

SVBREG. CAE. PROVINCIALI ET CONSIST.

ELIENSIS ABB. CAE. PALAT.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. VII. OCTOB. MDCCCLXV.

PARICE DETONDET

CHRISTOPHORVS HENRICHVS PLYNER

AVDITORIVS ICTORVM

L I P S I A E

EX OFFICINA LITHOGRAPHICAE

§. I.

Vbi colligere et proponere constituimus, quae *De Iurispru-*
ex Ciuili Iure disceptationibus in vtramque *dentiae defini-*
partem, inseruient, e re esse in primis videtur, *tione.*
de Iurisprudētia ipsa quaedam praefari, et in veritatem de-
finitionis, qualem veteres Icti nobis suppeditarunt, paucis
inquirere, simulque, an diuisiones eius, suppeditatae nobis ab
Interpretibus, ei conueniant, examinare. In quo consilio
eo minus reprehendendi esse nobis videmur, quo magis res
ipsa disputationi idonea, vehementerque, hoc nihil impeden-
te, ab interpretibus, iisdemque melioris notae, neglecta est. Ex
quo iudicare debeo, nihil iis visum fuisse in ea dignum re-
prehensione, nec aliam substitui posse meliorem, quod ipsum
tamen mihi nequaquam persuaderi patior.

§. II.

VLPIANVS in l. i. pr. D. d. Iust. et I. ius artem ae- *An illa habea-*
qui et boni dicit. Quae tamen definitio iuri ipsi tribui nulla *tur in l. i. pr.*
ratione potest, quia cogitari plane nequit, vt, quod subie- *D. d. Iust. et I*
ctum est alicui disciplinae, disciplinam ipsam efficiat, quem-
admo-

admodum nemo vnquam dixerit, medendi artem esse medicinam. Nec potest aliud sibi velle, ars boni et aequi, quam praeceptorum de aequitate ac bonitate complexum. Quae praecepta ad discendam quidem et assequendam aequitatem bonitatemque nos comitantur, ipsam vero eam constituere nequaquam possunt. Non potest igitur non *VLPIANVS cit. l. 1.* potius Iurisprudentiam, siue disciplinam iusti innuere voluisse, quam ipsum ius, quod ex *eiusd. l. 1. §. 2.* verbis sequentibus: *Huius studii, duae sunt positiones, etc.* luculenter patet. Etenim disciplina quidem, quae praecepta iuris continet et proponit, studii appellationem recipit, non vero ius, siue obiectum illud, cui studemus.

§. III.

De vera aequitatis notione.

An sit eadem cum iustitia naturali.

Id vero inprimis, vt partim de ipsius rei veritate, partim etiam de sententia *VLPIANI* iudicare valeamus, a nobis praestandum erit, vt veram notionem aequitatis, et eius in iure usum indagemus aliquanto curatius. Mentio passim fit in *LL.* iustitiae naturalis ita, vt iuri opponatur, quod legimus in *l. 13. §. 7. D. d. Excusar. tutor. l. 3. C. d. Administr. Tutor.* Quam naturalem iustitiam, non absurde quis putauerit esse aequitatem ipsam. Partim, quia idem quoque de aequitate aliis locis praedicari intelligimus v. *l. 1. C. d. LL. l. 90. D. d. R. I. l. 25. D. d. LL. l. 52. §. fin. d. Pact.* partim vero, et hoc inprimis, quia nihil obstare videtur, quominus, vbi iustitia occurrit, aequitatem, et contra, vbi aequitas, iustitiam sine vlla verae legis sententiae, substituamus, offensione. Quidni enim, prout *Iustinianus* aequitati naturali conuenire dicit *§. 40. I. d. R. D. et A. R. D.* vt domini rata sit, volentis rem suam in alium transferre, voluntas, idem de naturali iustitia dicamus? Quidni *VLPIANI* de iustitia definitio, obuia in *l. 10. D. d. Iust.*

et

I. quam eum in modum TRYPHONINVS declarat l. 31. §. 1. D. depof. vt non diftrahatur ab vllius perfonae iuftiore petitione, quidni igitur haec ex affe aequitatis notioni refpondeat. Nec multum deerat, quominus adiecerim calculum his rationibus, mihi que perfuafirim, vnam effe eandemque aequitatem et iuftitiam naturalem, illamque adeo per hanc commode poffe definiri. Verum curatius re perpenfa, *Quod nega- inueniffe mihi videor, non eandem omnino vtriusque tur.* vim effe.

§. IV.

Cur ita ftatuam, vberius exponam. Occafionem de *Ex. l. 8. C. d.* hac re dubitandi fuppeditabat l. 8. C. d. *Iudic.* vbi: *placuit, Iudic.* in omnibus rebus praecipuam effe iuftitiae aequitatisque, quam *fticti iuris rationem.* Quippe in hac lege aequitas et iuftitia per voculam et connectuntur, ex quo colligendum efft, diftincta haec duo effe, et a fe inuicem differre, quoniam, fi animus fuiffet Legislatoribus CONSTANTINO et LICINO, vt alteram harum vocum altera declararent, credendum efft, voce potius *ftue* eos fuiffie vfos. Vnde vehementer miror, quod vido ANTON. FABRVM *Iprud. Papin. Tit. I. Princ. II. Illat. I.* vt probet, pro fynonimis Romanos his vocibus fuiffie vfos, ad hanc l. prouocare, quae ipfa occafionem mihi praebuit, contrariam fententiam amplectendi.

§. V.

In qua opinione magis me confirmarunt quaedam *Deinde ex l.* iuris capita, in quibus, aequitatis loco vt iuftitiae vocabulum *25. D. d. LL.* fubftituatur, mihi quidem non videtur effe admittendum. Scilicet in l. 25. D. d. LL. *iuris ratio et aequitatis benignitas* fibi inuicem opponuntur. Quenam vero alia fingi poteft condendi iuris ratio, quam ipfa iuftitia. Eo redeunt omnes leges, vt firma ftet, floreatque iuftitia, neque, pro diuerfis cuiuslibet inclinationibus, ludibrio fe haberi, et in di-

uerfas trahi partes patiatur. Estque profecto verus hic et solus legum omnium finis. Hinc appellatum esse a iustitia ius, VLPIANVS dicit *l. i. pr. D. d. Iust. et I.* Non, ut vocis deriuationem nobis demonstraret. Quae sententia, prout, sine summo ignorantiae opprobrio, affingi VLPIANO nequit, nullam in homine latino speciem veritatis recipit. Quamquam vero iustitia dicta est a iure, quippe quae fiat et constituta est in iure, Diuina tamen illa vis et qualitas, quae ipsa iustitia vocatur, quasi vmbra sui et simulacrum nostro pectori impressit, simulque praecepta, ad eam adornata, quae ius ipsum efficiunt, nobis inscripsit; quo adeo intuitu ius ipsum vere est post iustitiam, quamuis nos homines ius demum perducatur ad iustitiae cognitionem, nobisque humanarum actionum ad iuris praecepta compositio ipsam significare debeat iustitiam. Quod si igitur, quod probasse mihi videor, vera iuris ratio ipsa est iustitia, et huic opponitur aequitas, non potest eadem vtrique vis tribui et significatio.

§. VI.

Aliud argumentum ex eadem lege.

Deinde etsi nihil dixerit MODESTINVS in cit. l. de iuris ratione, virtus illa, quam aequitati tribuit, benignitatem puta, discrimen inter aequitatem et iustitiam abunde sola demonstraret. Nemo profecto adeo ab omni experientia est alienus, ut ignoret, benignitatem nunquam, rigorem seueritatemque semper iungicomitem iustitiae. Iustitiae enim norma semper est ius, quippe in quo constituta est, ex quo appellatur, et ex quo diiudicat hominum actiones, neque, fauore eorum, latum vnguem a praescripto legis recedit. Hinc Dauides, peracto cum Bathseba adulterio, concussus et perterritus iustitiae diuinae seueritate *Psal. 51.* contra rigidam illius vocem, tremendasque minas, ad benignitatis et clementiae Diuinae tutelam prouocat.

§. VII.

A IVSTITIA NATVRALI DIVERSA. VII

§. VII.

Quum itaque sine iure iustitia nulla, et ex eo solo determinanda sit, non potest non, ^{Iustitia easdem, cum iure recipit diuisiones,} quas ipsum ius, pro diuersitate auctoris, agnoscit, easdem etiam diuisiones recipere iustitia, atque adeo, ad illius modum, in ciuilem pariter, atque naturalem diuelli, quamvis nullibi in iure nostro mentio fiat iustitiae ciuilis, quod ne fieri quidem propterea potest, quod auctores iuris ciuilis, simul etiam ciuilis iustitiae auctores, adeoque ante illam exiterunt. Ad ius vero, siue iustitiam naturalem, cui videlicet ipsi etiam, tanquam hominibus, parendum fuit, utique respicere oportuit, ut norma viuendi ab iis proposita, puto ipsum ius, ciuile dictum, ad illius praecepta compositum esse intelligeretur. Quibus omnibus mihi quidem abunde videtur confici, rationem iuris esse ipsam naturalem iustitiam, hancque adeo, ut de vera aequitatis notione nobis constet, conferre posse omnino nihil.

§. VIII.

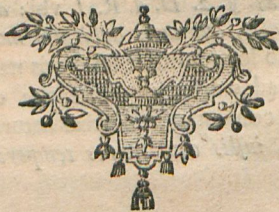
Quod praeterea etiam diserte confirmat l. 52. §. fin. ^{Porro ex l. 52. §. fin. D. d. Paet. et l. 85. §. 2. D. d. R. I.} D. d. Paet. ibi: *rescriptum est, neque iure vlllo neque aequitate tale desiderium admitti.* Quippe quod, secundum ea, quae attuli, idem est, ac si dixerit **VLPPIANVS**, neque ciuilitate neque naturaliter iustum, neque aequum esse tale desiderium. Ad quam legem declarandam apprime facit l. 85. §. 2. D. d. R. I. ubi: *aequitatis desiderium naturalis ratio, aut iuris dubitatio moratur.* In qua lege naturalis ratio loco iustitiae siue iuris naturalis Paulo dicitur, cuiusque adeo haec est sententia: quoties intentio auctoris aequitati consentanea iustitiae naturali et iuri stricto aduersari videtur, *iustis decretis res temperanda est.*

§. IX.

§. IX.

*Ex prioribus
deducitur ab
inuicem haec
tria sedulo se-
paranda esse:
ius strictum
iustitia et ae-
quitas.*

Sedulo igitur haec tria in iure nostro separanda sunt, et neutrum eorum cum altero confundi debet: Ius strictum, siue ius civile scriptum, iustitia, siue ratio naturalis, et aequitas. Istud propterea strictum dicitur, quoniam scriptum est, adeoque certissimam, nullisque obnoxiam dubitationibus recipit interpretationem, *l. 12. §. 1. D. qui et a quib. miss. lib. non sunt.* Illam modo definiui, simulque utilitatem illius in iure Ciuili insignem, quod confirmant *l. 13. §. 7. D. d. Excusat. tut. l. 3. C. d. Administr. tut. l. 8. C. d. Iudic. l. 25. D. d. LL. l. 25. verb. fin. D. d. Paet.* ex eo demonstrari, quod lex naturae omnibus hominibus est insita, vnde in confirmando eo magisque declarando versari Legislatoris officium, adeoque generalis et remota ratio omnis Ciuilis Iuris in ipsa naturali iustitia consistere debet. *Id vero scire leges esse, vt non tantum verba earum, sed vim etiam et potestatem teneamus,* neminem praeterit *l. 17. d. LL.* Huius denique, aequitatis puto, non minus egregium esse in iure nostro vsum, *ex l. 90. D. d. R. I. l. 8. C. d. Iudic.* aliisque plurimis Iuris capitibus abunde probatur. Hanc igitur aequitatem, (quia instituti ratio non patitur, vt simus longiores) quam haecenus a iustitia et ratione naturali differre vidimus, prima nobis oblata occasione vt definiamus, eiusque in iure vsum demonstremus, nostrarum erit partium.

VD18

ULB Halle
003 742 636

3

f

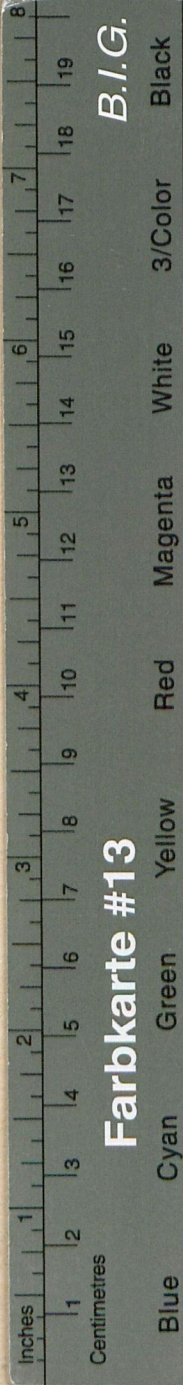
TA → OL

nur H 9 Stück verkauft

No: 771.
1760,5

B.I.G.

Farbkarte #13

E Q V I T A T E M
T I T I A N A T V R A L I D I V E R S A M
L V S T R I S I C T O R V M O R D I N I S
A V C T O R I T A T E
P R A E S I D E
S R. G O D O F R E D O B A V E R O
S M. C V R. P R O V I N C I A L. E T C O N S I S T.
L I P S I E N S. A D V.

A V D I T O R I O I C T O R V M
D. V I I I. O C T O B R. M D C C L X.
P V B L I C E D E F E N D E T
S T O P H O R V S H E N R I C V S B L V H E R
S C H N E E B E R G. M O N T A N.

L I P S I A E
S X O F F I C I N A L A N G E N H E I M I A

